

[Thorvil Kristensen.]

I konsekvens heraf havde det vel været naturligt, om beslutningen om at gå til De Forenede Nationer var truffet af de 18 lande i fællesskab, så meget mere som de har været sammen indtil for få dage siden. Det er nu ikke sket. Man må håbe, at det pågældende punkt i Londonerklæringen i fremtiden bliver efterlevet i højere grad.

Når dette er sagt, skal det naturligvis tilføjes, at vi med tilfredshed må se på, at FN kommer til at drøfte denne sag. Hvad der vil komme ud af sikkerhedsrådets drøftelse, kan vi jo ikke vide. Vi kan vel håbe, den vil bidrage til, at sagen i alle sine faser bliver klart belyst for hele verden. Vi kan måske også håbe — det er i hvert fald ønskeligt — at FNs forhandlinger kan resultere i en større sikkerhed for alle lande end den, der føles i øjeblikket. Vi ved naturligvis ikke, hvornår FNs drøftelser kan være afsluttet. Vi ved heller ikke, hvilke resultater de kan føre til; derfor forstår jeg, at arbejdet med at finde en arbejdsform, anvendelig for brugnationerne, går videre, og at bestræbelserne for at udforme den påtænkte organisation altså bliver fortsat. Udfra den betragtning skal jeg på venstres vegne anbefale at stemme for det fremsatte forslag om overgang til næste sag på dagsordenen.

Ole Bjørn Kraft: Det var jo en meget udførlig redegørelse, den højtærede stats- og udenrigsminister gav tinget. Jeg tror, vi har grund til at være taknemlige for, at dette arbejde er blevet gjort. Det var jo en hel lille hvidbog, der her blev lagt på tingets bord til underretning for medlemmerne om den udvikling, der har fundet sted. Den fritager jo også ordførerne for partierne fra at gå meget i detaljer med hensyn til selve skildringen af, hvad der er foregået, og hvad brugerorganisationen drejer sig om. Stats- og udenrigsministerens redegørelse er i den henseende fuldtud tilfredsstillende, og jeg skal straks på det konservative folkepartis vegne sige, at vi er enige i regeringens indstilling om at tiltræde den nye brugerorganisation; vi er tilfredse med, at det endte med, vi sagde ja til denne organisation.

Jeg kan efter de udtalelser, der allerede er fremsat af ordførerne for socialdemokratiet og venstre undlade at gå i detaljer med

hensyn til enkeltheder i deklARATIONEN, men vil dog gerne fremsætte nogle mere principielle betragtninger om den udvikling, vi er inde i. Det har naturligvis ikke på nogen måde været muligt at nære sympati for præsident Nassers fremgangsmåde, da han egenmægtigt og uden forsøg på forhandling nationaliserede Suezkanalselskabet. Denne handling minder os altfor meget om andre diktatorers selvrådighed. Selvom det måske er rigtigt — jeg har dog lidt vanskeligt ved at forstå det — at præsident Nassers beslutning om at nationalisere kanalselskabet ikke kan dømmes folkeretligt, skønt kanalselskabet dog er en konsekvens af selve konventionen, så kan dog selve handlingen, som har skabt usikkerhed, utryghed og vanskeligheder for skibsfart og handel i hele verden, naturligvis kun fordømmes. Jeg vil dog samtidig advare imod at overdrive sammenligningen med tidligere diktatorer i det 20. århundrede: Hitler, Mussolini og Stalin, thi deres hensigt var at undertrykke frie, små nationer, og noget sådant foreligger jo ikke i dette tilfælde. Vi ved ikke, om Ægyptens præsident har hensigter, der går ud over det, han allerede har gjort; det har vi ikke nogen mulighed for at tage stilling til, det har ikke manifesteret sig. Det er værd at understrege, at trafikken gennem kanalen synes at gå uhindret.

Jeg siger dette, fordi jeg mener, det er af den største betydning for Vesten, at det har et klart standpunkt at stå på og viser en international uangribelig fremgangsmåde. På de to Londonkonferencer har der ikke været gjort forsøg på at gøre selve nationaliseringen til et internationalt hovedspørgsmål. Det, der er og må være hovedspørgsmålet — som det også er blevet det — er kanalens frihed, målet en løsning, der sikrer, at kanalen ikke alene er undergivet en enkelt stats kontrol, at den ikke kan blive gjort til led i en national politik ved, at den kan åbnes og lukkes efter behag. Fremgangsmåden, der anvendes for at nå dette mål, som har meget vid tilslutning over hele verden, er også af vigtighed.

Vesten må ikke handle mod sine internationale forpligtelser. Den må ikke i samme åndedræt, som man anklager en stat og dens leder for at have brudt internationale forpligtelser, selv undlade nøje at følge de internationale forpligtelser, vi har påtaget